

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO GroenLinks,
ChristenUnie en SP over hoge winsten en
winstbestemming bij Team050

Steller C. Arjaans

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 93 74 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 30-9-2020

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door de heer J. Been van GroenLinks, de heer G. Brandsema van de ChristenUnie en de heer W. Koks van de SP gestelde vragen ex art. 38 RvO over hoge winsten en winstbestemming bij Team050. De vragen zijn gesteld naar aanleiding van de recentelijk gepubliceerde jaarrekening van Team050 en de eerder gestelde vragen (kenmerk: 230016-2019) waarin het college heeft gesteld dat “structureel hoge bedrijfsresultaten uit zorgactiviteiten niet passen bij de door het college gewenste continuïteit van zorgverlening en verantwoorde besteding van publieke middelen.”

Inleiding

Voordat wij uw vragen beantwoorden willen wij u graag meenemen in de achtergronden. Allereerst stellen we het erg op prijs dat u dit soort vragen stelt en dat daarmee ook aandacht ontstaat voor de keerzijde van marktwerking in de zorg. Sinds de decentralisatie is het de taak van gemeenten om Jeugdhulp en WMO in te kopen; de ontwikkelingen hebben sindsdien niet stilgestaan. Bij de overgang naar gemeenten ging het met name over het borgen van continuïteit van dienstverlening, inmiddels zitten we in een fase waarin we onze rol als opdrachtgever steeds serieuzer kunnen vormgeven. We kijken daarbij naar sturingsmogelijkheden en verschillende vormen van contracteren.

Ook de zorgmarkt is volop in ontwikkeling. Enerzijds zien we aanbieders met een lange historie en daarbij behorende historische kosten, zoals vastgoed. Anderzijds zien we relatief jonge aanbieders die binnen het huidige zorglandschap konden ontstaan, gebruik maken van de kansen die er zijn en geen last hebben van hoge historische kosten. Ook zien we dat aanbieders

divers zijn qua samenstelling. Sommige aanbieders richten zich heel specifiek op het lichtere segment, waar andere aanbieders het hele landschap van lichte tot zeer zware zorg vertegenwoordigen. Voor die laatste categorie betekent dat ook een veel hoger opgeleid personeelsbestand en daarbij behorende kosten.

Binnen het huidige inkoopmodel wordt gewerkt met productbeschrijvingen. Er is onderzocht welk maximale tarief bij de beschrijving hoort. Hierbij wordt rekening gehouden met vaste kosten, maar ook variabele kosten, zoals ziekteverzuim, productiviteit en overhead. Aanbieders konden vervolgens inschrijven op het product voor een tarief onder het maximum tarief. Zoals geschetst kan de kostenstructuur van de organisaties behoorlijk variëren en daarmee kan het zijn dat sommige aanbieders winst maken en sommige niet of nauwelijks.

Eenzijds daagt dit model aanbieders uit om te ondernemen en zaken slim te organiseren, wat ook zorgt voor innovatie in het landschap. De keerzijde is echter dat er ruimtes kunnen ontstaan, die niet de bedoeling zijn, maar waar we als gemeente beperkt op kunnen sturen. Uiteraard kijken we bij de voorbereidingen van de nieuwe inkoop hoe we andere prikkels kunnen inbouwen om dit soort ontwikkelingen te voorkomen, dan wel te beperken. Tegelijkertijd nemen we deze ontwikkelingen ook mee in de lobby richting het Rijk om als opdrachtgever meer instrumenten in handen te krijgen om te sturen op het voorkomen van te hoge winsten.

Team050

Voor het leveren van jeugdhulp wordt de laatste jaren veel gebruik gemaakt van de dienstverlening van Team050. Vanuit de uitvoering binnen de gemeente en de WIJ-Teams horen we veel positieve geluiden als het gaat om samenwerking, snelheid en flexibiliteit. Uiteraard heeft de sterke groei in de afgelopen jaren en de resultaten van Team050 ook tot vragen geleid. Er is daarom sinds 2018 regelmatig contact geweest tussen Team050 en de RIGG als uitvoerder van het contractmanagement. In eerste instantie hebben deze gesprekken zich gericht op het voldoen aan de eisen die worden gesteld in de productbeschrijvingen, maar daarnaast ook op de resultaten die Team050 liet zien in de jaarverslagen. De sterke groei was immers opvallend. Er is gekeken of de dienstverlening volledig past binnen de reikwijdte van de Open House overeenkomst. We hebben hierbij geconstateerd dat Team050 werkt conform de gestelde kwaliteitseisen, hetgeen uit verschillende kwaliteitscontroles door de RIGG is gebleken.

Team050 werkt op het snijvlak van basisondersteuning en onderwijs. Het lag daarom voor de hand om deze dienstverlening meer lokaal te organiseren

Om toch meer regie te kunnen hebben, is de gemeente Groningen vervolgens een pilot met Team050 gestart, waarbij Team050 op basis van een budget afspraak collectieve ondersteuning biedt. Team050 krijgt binnen de pilot

ruimte om individueel aanbod meer collectief aan te bieden. Ook zijn de administratieve lasten in de pilot naar beneden gebracht door het indicatieproces te versoepelen. De ervaringen die we opdoen met deze pilot zullen meegenomen worden in de voorbereiding van nieuwe inkoop.

Vraag 1: Heeft het college kennisgenomen van de inhoud van de jaarrekeningen van Team050?

Ja, het college heeft hier kennis van genomen.

Vraag 2: Kan het college aangeven wat voor contractuele relaties de gemeente in de afgelopen 5 jaar had met Team050, hoeveel cliënten uit de gemeente Groningen daaronder vielen en hoeveel geld daarmee gemoeid was?

WMO

In 2015 had Team050 geen overeenkomst met de gemeente Groningen voor WMO. In de periode 2016-2018 was er sprake van een rechtstreekse overeenkomst met de gemeente Groningen. Vanaf 2019 is dit ondergebracht in het GON, Team050 opereert daar als onderaannemer.

Jeugdhulp

De overeenkomsten voor de jeugdhulp zijn afgesloten door de RIGG. In 2015 is een overeenkomst afgesloten die continuïteit in de overgang naar gemeenten heeft geborgd. De gegevens over die periode zijn niet op clientniveau per gemeente beschikbaar. Er is een garantiebudget van €220.000 afgegeven voor de hele regio. In 2016 en 2017 is een nieuwe overeenkomst afgesloten. En vanaf 2018 is Team050 middels een Open House procedure gecontracteerd.

Hieronder zijn de gegevens per jaar voor de gemeente Groningen opgenomen:

Jaar	WMO		Jeugdhulp	
	Omzet	Cliënten	Omzet	Cliënten
2015	x	x	Continuïteit	Continuïteit
2016	€ 40.587	20	€ 527.184	109
2017	€ 139.234	38	€ 1.011.914	194
2018	€ 151.869	53	€ 1.997.786	275
2019	onderaannemer	x	€ 2.291.948	312

Naast deze overeenkomsten voor WMO en Jeugdhulp heeft gemeente Groningen nog een aantal subsidies verstrekt aan Team050. In 2016 en 2017 heeft Team050 medewerkers beschikbaar gesteld aan WIJ Groningen. Daarvoor is een subsidie verleend van €165.000 in 2016 en €158.711 in 2017. Vanaf 2018 zijn deze activiteiten ondergebracht in Stichting WIJ Groningen.

In 2019 is een subsidie van €16.080 verleend voor collectieve ondersteuning in het onderwijs¹.

Vraag 3: In het jaarverslag van Team050 over 2019 schrijft het bedrijf dat het in 2019 heeft afgezien van indexatie van de tarieven van de gemeente Groningen. Klopt dit?

Ja dat klopt, de RIGG geeft aanbieders de mogelijkheid of zij gebruik willen maken van de indexatie. Team050 heeft daar in 2019 geen gebruik van gemaakt.

Vraag 4: Wat gaat het college doen om structureel hoge winsten bij zorgaanbieders tegen te gaan?

Namens de 12 Groninger gemeenten voert de RIGG het contractmanagement op de jeugdhulp overeenkomsten uit. Sturing op de jeugdhulpaanbieders vindt dus gezamenlijk met de regio plaats. Vanuit haar rol heeft de RIGG gesprekken met jeugdhulpaanbieders over de kwaliteit van geleverde zorg en resultaten van de jeugdhulpaanbieders. De primaire focus ligt op het onderzoeken van het geleverde kwaliteitsniveau. Echter, als winstmarges opvallend hoog blijken, geeft dat wel aanleiding voor nader onderzoek nader onderzoek en/of maatregelen. Indien de geleverde kwaliteit goed is en er wordt alsnog winst gemaakt is er momenteel geen wetgeving die dit onmogelijk maakt.

Tegelijkertijd realiseren wij ons dat de middelen schaars zijn en daarom onderzoeken we actief mogelijkheden om de middelen zo effectief mogelijk te besteden. Wij hebben daarom de grenzen van de Open House inkoop opgezocht door te onderzoeken wat er wel kan en onderdelen anders in te richten. Met Team050 is daarom in 2020 een pilot gestart die in plaats van de Open House overeenkomst op een andere wijze wordt gefinancierd. Op basis van een budget afspraak leveren ze collectieve ondersteuning, waarbij ze ruimte krijgen om individueel aanbod meer collectief aan te bieden. Door middel van dit soort pilots doet het college ervaring op die ingezet zal worden voor de uitwerking van de inkooprichting 2022.

Team050 spreekt in haar jaarverslag over 2019 van een stijging van de personeelskosten omdat het bedrijf verhoudingsgewijs steeds meer SKJ geregistreerd personeel inzet en vanwege de kosten van het registreren van begeleiders in het registerplein. Dat roept de vraag op of er in de afgelopen jaren sprake is geweest van begeleiding van jongeren door personeel dat niet geregistreerd stond bij SKJ of het registerplein.

¹ vernieuwende pilot om afzonderlijke jeugdhulp indicaties op school te voorkomen en om te zetten in generieke hulp op één school.

Vraag 5: Was in de afgelopen zes jaar een van de voorwaarden /kwaliteitseisen van de zorgproducten die Team050 aanbood dat deze zorg geleverd werd door professionals met ten minste een voorregistratie in het voorportaal van het Registerplein, danwel een SKJ registratie?

De eisen die wij stellen aan de levering van Jeugdhulp zijn continu in ontwikkeling. In de overeenkomsten 2016-2017 was het wettelijk kader het uitgangspunt van de overeenkomst. In het wettelijk kader waren destijds eisen gesteld aan mate waarin en de manier waarop geregistreerde medewerkers (SKJ en BIG register) ingezet dienden te worden.

Het product waaronder Team050 nu haar diensten verleend kent als eis dat de jeugdhulp ten minste wordt uitgevoerd door een MBO opgeleide jeugd- en gezinsprofessional die beschikt over een registratie in het MBO registerplein 'sociaal werker'. Het ondersteuningsplan wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van een HBO opgeleide SKJ geregistreerde jeugd- en gezinsprofessional.

De eis dat de MBO opgeleide medewerker een registratie in het MBO registerplein behoeft is sinds 1 juli 2018 van kracht. Deze eis is toegevoegd om helderheid te bieden over het gewenste profiel van de ingezette MBO opgeleide medewerker.

Aanbieders worden vooraf geïnformeerd over het stellen van aanvullende eisen in de overeenkomst Open House en hebben vervolgens de tijd om maatregelen te treffen indien ze nog niet aan die eisen voldoen. In het geval van Team050 betekent dit dat de MBO opgeleide medewerkers voor een deel nog geregistreerd moesten worden in het MBO registerplein. Hierdoor zijn de overige personeelskosten gestegen.

Daarnaast heeft Team050 de caseload van de SKJ geregistreerde jeugd- en gezinsprofessionals verlaagd, waardoor verhoudingsgewijs meer SKJ geregistreerd personeel wordt ingezet. Dit heeft ook te maken met een verschuiving waarbij meer ondersteuning via Zorg in Natura wordt geleverd in plaats van PGB.

Vraag 6: Voldeed Team050 in de afgelopen jaren aan deze voorwaarde?

Vanuit haar rol als inkoper heeft de RIGG in 2019 controles uitgevoerd op het opleidingsniveau en de registraties van medewerkers. Er zijn daarbij geen onrechtmatigheden geconstateerd. Daarmee kan het college stellen dat Team050 aan deze eis voldoet.

Naar aanleiding van schriftelijke vragen van GroenLinks en de ChristenUnie, reageerde de directeur van Team050, Lisette Sloot, bij OogTV: "enerzijds groeien wij nog steeds heel erg hard, we hebben dus een stuk nodig voor het bestendigen en stabiliseren van onze organisatie en tegelijkertijd vinden we

het ook belangrijk om een groot deel van de winst terug te laten vloeien naar de sector.”²

*Uit de jaarrekeningen van Team050 van de afgelopen zes jaar blijkt echter iets heel anders. Het overgrote deel (3.84 miljoen euro, ofwel **84 procent**) werd door middel van dividenduitkeringen of het terugkopen van aandelen uitgekeerd aan de aandeelhouders.*

Uit de jaarrekening over 2019 blijkt dat er sprake is geweest van het inkopen van eigen aandelen voor de som van 2,8 miljoen euro. Met dit geld is een van de twee aandeelhouders uitgekocht.

Vraag 7: Is het college het met ons eens dat innovatie in de jeugdzorg, mede vanwege de oplopende kosten, hard nodig is maar dat eventuele besparingen aan de samenleving ten goede zouden moeten komen in plaats van aan particulieren? Zo ja, hoe gaat het college daarvoor zorgen?

Wij zijn het met u eens dat innovatie in de jeugdzorg nodig is en dat eventuele besparingen zoveel mogelijk aan de samenleving ten goede moeten komen. Desalniettemin is er nu een jeugdhulpstelsel waarbij marktwerking is ingevoerd. Dit stelsel maakt het mogelijk dat er organisaties kunnen zijn die zorg op een andere wijze vormgeven waardoor ze in staat zijn winst te maken. Het is voor een bedrijf van belang om enige winst te kunnen maken om te voorkomen dat de normale bedrijfsvoering in gevaar komt. Structureel hoge resultaten passen echter niet bij de door ons gewenste continuïteit van zorgverlening en verantwoorde besteding van publieke middelen. Maar organisaties die vernieuwend zijn en daarmee laten zien dat anders werken ook tot een kostenverlaging kan leiden geven ons wel een beter inzicht in nieuwe marktmogelijkheden. We zullen daarom de inkoop Jeugdhulp 2022 zodanig vormgeven dat er wel prikkels zijn die innovatie stimuleren, en tegelijkertijd grenzen stellen aan de mogelijkheden voor het realiseren van hoge winsten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

² <https://www.oogtv.nl/2019/07/grootste-deel-van-de-winst-gaat-terug-naar-de-zorg/>